

Litauen tilbakeviser rykter ^A_{30/11-91}

Forsvarsministeren i Litauen slår hardt tilbake mot påstandene om at hans land er på vei til å bli et fascistisk diktatur. Dette er påstander som KBG har satt ut for å sverte oss, sier Andrius Butkevicius, som for tiden deltar i en konferanse i Oslo.

PAUL EINAR VATNE

— Vi kjemper mot en rykterflom som har sitt utspring i KGB, sier forsvarsminister Butkevicius, som i det sivile liv var lege. Han forteller at det fremdeles skjer provokasjoner på grensen mellom Litauen og Sovjet-Unionen. Provokatørene får betaling fra Hvite-Russland—ikke fra regjeringen, men fra midler som kommunistpartiet fremdeles råder over.

Forsvarsministeren har til disposisjon ca. 4000 soldater som er satt inn i vaktholdet av grensen, andre militære styrker har Litauen foreløpig ikke. Litauen krever tilbaketrekning av de sovjet-russiske styrkene fra litauisk jord. Fremdeles befinner det seg fire divisjoner eller 60 000 soldater fra Den røde armé i landet.

— Vi frykter kupp i Sovjet-Unionen i løpet av vinteren. Situasjonen blir mer og mer ustabil, og vi kan

vente en krise i løpet av noen måneder. Det kan skje at de militære tar makten, men det behøver ikke å bli et kupp etter vanlig mønster.

Forsvarsminister Butkevicius sier at det spesielt er tre myter om hans land som man sliter med å tilbakevise:

— Det ene er at nasjonalistiske krefter er sterke i Litauen, at anti-semittismen er på fremmarsj og at det går mot et diktatur. Dette er en bevisst aksjon fra våre fiender for å sverte oss i opinionens øyne i vest og skape splittelse innad i Litauen.

— Baktanken synes å være at hvis det blir en krise i vårt land, skal hjelpen utebli fra våre venner i vest, sier han.

— Jødene kom til Litauen på 1300-tallet etter invitasjon fra fyrst Gediminas. Han garanterte deres sikkerhet og ga dem rettigheter til å drive handel. I tiden fra de første jødene kom og frem til 1940 var det aldri noen pogrom i Litauen. Under siste verdenskrig klarte ikke tyskerne å sette opp en SS-bataljon med litauere. Tyskerne ble nødt til å ta i bruk kriminelle for å få gjort noe med landets jøder. Det er de faktiske forhold, sier forsvarsminister Butkevicius med ettertrykk. Men både i Hvite-Russland, Ukraina, Latvia og Estland var det SS-bataljoner av landets egen befolkning.

— Når det så gjelder rehabilitering av nazistiske krigsforbrytere har jeg følgende å si:

Under krigen ble mange litauere deportert til Sibir. Disse menneskene ble dømt av krigsdomstoler—ikke av riktige domstoler. De aller fleste var uskyldige, de hadde ikke begått noe lovbrudd. Etter at vi erklærte vår uavhengighet, har 35 000 personer som ble deportert søkt om rehabilitering. Vi har rukket å behandle sakene til 16 000 av disse menneskene—hvorav 500 søknader om rehabilitering er avslått.

Forsvarsministeren er meget bestemt når han sier:

— Vi kommer aldri til å tillate at forbrytere, enten de er fascistiske eller kommunistiske, skal få anledning til å ha møter på vår jord. Når det gjelder dette, viker vi ikke en tomme.